

**Ammatillisen erityisopetuksen
kansainvälistymisen verkosto**

DREAM COLLEGE – LEARNING ENVIRONMENTS AND VOCATIONAL COMPETENCIES

WORK BOOK

Käynnistä Internet Explorer -selain.Ink

Koulutuksen ja kulttuurin PO

Elinikäisen oppimisen toimintaohjelma

DREAM COLLEGE – LEARNING ENVIROMENTS AND VOCATIONAL COMPETENCIES

Network of Finnish Colleges:

The Finnish partners in the project are mainly vocational special education institutions. The network is coordinated by Luovi Vocational College. The partner institutions are Keskuspuisto Vocational College, FPD Järvenpää Training Centre, Kiipula Vocational College, Bovallius Vocational College and the College of the Home Mission Society. European partners are mainly vocational colleges and local authorities. The participants are teachers and staff members in support services.

Background and objectives:

The role of a special needs teacher has changed from traditional teaching to support the professional growth of the student as a coach. New learning environments make the individual approach possible. The focus in the staff exchanges is to familiarize with the solutions of building learning environments for students with most severe disabilities in partner European countries. The aim is to develop the competencies of the participants and to create possibilities for future development of learning environments in the participating institutions. The learning environments are approached from the view of pedagogical accessibility. The themes include multicultural issues, physical and virtual learning environments and accessibility of working places.

The concrete products of the project; reports and work books will be used in the further development work of learning environments in the participating colleges.

Mobilities:

The mobilities will be carried out in Germany, Holland, England, Sweden, Iceland and Italy during 2009-2011. The duration of the stay abroad is one week. The network has already agreed to go on the activities in 2012-2013.

Contact information:

Ms. Mari Kontturi, Luovi Vocational College, address: Nahkatehtaankatu 3, 90131 Oulu, Finland
phone: +35840319 3264, mari.kontturi@luovi.fi

VET PROVIDER CONTACT INFORMATION

Name:	Atempo
Address:	Heinrichstrasse 145, 8041 Graz
Phone, e-mail, web page:	www.atempo.au

DESCRIPTION OF VET PROVISION

Level:	regional
---------------	-----------------

Fields of education:	kurssimuotoista koulutusta eri aloilta itsenäistymistaidot tietotekniikan koulutus vahvaa, mm. tietokoneen ajokorttikoulutus arviointikoulutusta
Public/private:	yksityinen
Mission:	Work towards Equalisation of People
Vision:	Work towards Equalisation of People ->„We simply start doing it!“
Number of teachers:	65
Number of other staff:	
Number of students:	45
Percentage of immigrants:	
Percentage of students with special needs:	100

STUDENTS WITH SPECIAL NEEDS

Need of special education	What special needs students have?
Difficulties in perception, attention and concentration	☒
Speech and Language difficulties	☒
Disturbances in social interaction and behavior	☒
Mild Learning Difficulties	☒
Profound and Multiple Learning Difficulties	☒

Mental long-term illnesses	☒
Physical long-term illnesses	☒
Autism spectrum or Asperger syndrome	☒
Difficulties in motoric skills	☒
Hearing impairment	☒
Visual impairment	☒
Other	☒
No need for special education	☐

BUILDING LEARNING ENVIRONMENTS FOR STUDENTS

Special need	
Solution to building	learning environment for student with this special need.
Physical and virtual environment	<p>Sekä fyysisessä että virtuaalisissa oppimisympäristöissä oli huomioitu esteettömyys kaikin tavoin. Vaikka rakennus oli vanha ja monikerroksinen oli kaikilla hissillä esteetön pääsy mihin tahansa kerrokseen, kynnyksiä ei ollut missään ja luokkahuoneisiin oli liukuovet. Sähköisissä ympäristöissä oli erityisesti huomioitu kaikkien opiskelijoiden mahdollisuus hyödyntää niitä mm. Easy e-mail ja oma Atempon suunnittelema facebookin kaltainen ympäristö. Tätä kautta pystytään turvallisessa ympäristössä harjoittelemaan ennen kuin palvelun käyttäjät siirtyvät yleiseen facebook ympäristöön.</p> <p>on-line.on.eu / easy e-mail elgg.atempo.at / oma FB-ympäristö www.papunet.fi</p>
Social and psychic environment	<p>Sosiaalisesta ympäristöstä oivallisena esimerkkinä oli Atemposta työllistyneiden henkilöiden seinätaulu, jossa oli kaikkien työllistyneiden kuvat ja työpaikat johon he olivat työllistyneet. Sosiaalisessa mielessä tärkeää oli myös esteetön pääsy käyttämään sosiaalista mediaa (kaikilla on oikeus käyttää ja hyödyntää samoja järjestelmiä). Organisaatiossa tuetaan oman itsen tuntemusta ja henkilön todellisia vahvuuksia. Opiskelijoiden vahvuuksien kautta lähdetään suunnittelemaan yksilöllistä polkua kohti työelämää.</p>
Multicultural issues	<p>Opiskelijoilla oli erilaisten EU:n vaihto-ohjelmien kautta mahdollisuus tutustua eri puolilla Eurooppaa oleviin käytäntöihin ja tätä kautta laajentaa omaa kulttuurillista näkemystään ja vertailla palveluja.</p>
Pedagogical accessibility of the solution. Are teachers able to use the solution?	
<p>Kaikille opiskelijoille tehdään yksilöllinen opetussuunnitelma joka pohjautuu henkilön vahvuuksiin ja tuen tarpeisiin. Henkilöstön jäsenet toimivat tiiminä joka arvioi opiskelijan edellytyksiä opintoihin ja arvioinnin pohjalta tehdään lopullinen suunnitelma opetuksesta.</p>	
What results are reached at the same time when the solution is used?	
<ul style="list-style-type: none"> • Students' attendance in education • Students' learning • Students' transition to workplace after education. 	

Opiskelijoiden osallisuus palvelujen suunnitteluun ja kehittämiseen oli peruslähtökohta toiminnalle. Opiskelijat ovat sekä palvelujen arvioijia että käyttäjiä ja he kertovat mitä palveluja he itse tarvitsevat. Atempossa oli myös käytössä vertaishenkilöjärjestelmä, jonka toiminta-ajatuksena oli entisen asiakkaan palkkaaminen tukemaan uusia asiakkaita. Atempossa on myös kaksi kokemuskouluttaja luennoitsija josta toinen käy kertomassa tarinaansa eri puolilla Itävaltaa ja Eurooppaa sijaitsevista työkeskuksista ja toinen asiantuntijakoulutuksissa. Toiminnan tavoitteena on opiskelijoiden työllistäminen ja tätä tuetaan työvalmentajatoiminnalla. Atempo rahoituksen yhtenä perusteena on työpaikan löytyminen. Työtä edeltää aina työssäoppimisjakso, jonka kautta pyritään kiinnittämään opiskelija työpaikkaan.

22.3.2011

Esteetön viestintä "CAPITO" (I understand!)

Capiton ideologiana on, että esteettömyys taataan kaikille, kaikilla on mahdollisuus käyttää ja hyödyntää sähköisiä informaatiojärjestelmiä. Tällä mahdollistetaan asiakkaiden täysivaltaisuus yhteiskunnassa. Jos asiakas ei ymmärrä mitä palveluja palvelun tuottajat tarjoavat, niin ei hän osaa niitä myöskään vaatia. "Inclusion Europe" –organisaatio on taustayhteisönä.

Capitossa on näiden mallien mukaisesti rakennettu tuotteita, jotka mahdollistavat asiakkaiden ymmärryksen ja tätä kautta esteettömän pääsyn tutkimaan palvelutarjontaa. Motto – inclusion Europa – Minä tiedän mitä haluan ja ostan mitä haluan! Capitolla on olemassa oleva tietokanta, josta verkostoon kuuluvat voivat käyttää kuvia ja muuta materiaalia.

Aineistojen tuottamisessa on mietittävä tarkkaan käytettävä media, kun viestii erilaisille kohderyhmille. On hyvä käyttää useampaa eri mediaa – sekä painettua että sähköistä muotoa. Esteetön pdf-dokumentti internettiin, jolloin se on sieltä ladattavissa. Myös wordia on mahdollista käyttää esteettömästi.

Capito rajaa omat palvelunsa päättymään siihen, kun henkilö ei ymmärrä ollenkaan kirjoitettua tekstiä. Tuetun viestinnän (Unterstützende Kommunikation) välineistä ja materiaaleista vastaa toinen organisaatio. Mitä heterogeenisempi kohderyhmä on, sitä esteettömämpi materiaalin täytyy olla. Viestintä täytyy aina miettiä kohderyhmän näkökulmasta. Kaikkea ei voi eikä kannata painaa, tarvitaan sähköistä viestintää.

Selkeän aineiston tuottamisessa täytyy huomioida neljä näkökulmaa: viestin vastaanottajan taidot, kokemus, tieto ja ymmärtäminen.

Aineiston tuottamisessa hyödynnetään myös opiskelijoiden omia kännyköitä – opettaja voi esim. pyytää ottamaan kuvia työpaikalta, jota voidaan hyödyntää kun tehdään työsuunnitelmaa.

Workshop: Olimme seuraamassa opiskelijoiden workshoppia, jossa he kävivät läpi sosiaalilainsäädäntöä tekstin esteettömyyden näkökulmasta. Opiskelijat lukivat ääneen tekstiä ohjaajan johdolla ja keskustelutti heitä tekstin ymmärrettävyyden/esteettömyyden näkökulmasta. Ohjaaja merkkasi käydyn keskustelun ja ehdotukset tekstimuutoksista ylös ja toimitti ne Capiton asiantuntijoille. Tämän tyyppisiä tekstin käsittelyjä tehdään tilauksesta. Opiskelijat olivat aktiivisesti mukana keskustelussa ja antoivat hyvin palautetta sanoista.

CEDOS 22.3.2011

Cedos –tiimi keskittyy toiminnassaan „Tourismia kaikille“ – metodiin. Sillä analysoidaan rakennuksia, annetaan konsultaatiot ja tehdään rakennuspiirrustusten arviointia sekä järjestetään työpajoja „workshops for sensitization“, joissa annetaan tietoa eri firmoille mitä käsitetään esteettömyydellä.

CEDOS municipality network:iin kuuluu 50 kuntaa, jotka pyrkivät parempaan esteettömyyteen. He saivat apuvälineekseen työkalukansion, joka maksoi 1500€ ensimmäisenä vuonna. Muut neljä työkalua ovat internet, esitteet, infrastruktuuri ja kulttuuri ja vapaa-aika. Barriere Freiheit = olemme valmiita esteettömyyteen. Näillä organisaatioilla on halukkuutta kehittää esteettömyyttä.

Menetelmällä analysoidaan esim. hotelleja esteettömyyskyselyjen kautta – sitä kautta saadaan näkyväksi kuinka esteetön kyseinen organisaatio on. Kysymykset ovat jakautuneet luokkiin (=asiakaskohderyhmät) ja sen perusteella miten paljon oikeita vastauksia tulee lasketaan prosentuaalinen osuus tietyn kohderyhmän osalta. ”vihreään” tulokseen tarvitaan aina 100% minimikysymyksistä.

Ryhmämme osallistui Atempon rakennuksen esteettömyyden arviointiin heidän työntekijänsä johdolla. Arvioinnissa hyödynsimme heidän arviointimenetelmäänsä. Tässä olisi yksi hyvä mahdollisuus tuotteistaa ammatillisten erityisoppilaitosten tuotevalikoimaa ja tehdä omia esteettömyyden arviointituotteita.

Nueva 23.3.11

Nuevan tavoitteena on saada selville kuinka asiakkaat käyttävät palveluja ja kuinka tyytyväisiä palvelujen laatuun he ovat. Nuevaa käytetään Itävallassa, Saksassa sekä Italiassa. Nuevan levittämiseen oli ollut myös EU-hanke jossa mukana olivat olleet palveluntuottajat Norjasta, Tšekistä ja Englannista. Saksaan ollaan myös perustamassa franchising-yritystä jossa osa Nuevan työntekijöistä oli vierailumme aikana tekemässä arviointeja.

Palvelun käyttäjä expertit/evaluaattorit ovat kaikki kuusi itse palvelujen käyttäjiä sekä asumisen että työtoiminnan puolelta. Evaluaattorin tehtävään on kaksi vuotinen koulutusohjelma. Metodi itsessään on esteetön eli vertainen kysyy vertaiselta ja apuna on aina tarvittaessa kuvamateriaali.

He menevät kartoittamaan palveluja ja haastattelevat palvelun käyttäjiä ja haastattelu kestää yhden tunnin. Jos haastatteluja ei voida tehdä niin tehdään observointi.

Observointi kestää 2-3 tuntia ja se tehdään kahtena päivänä. Sen jälkeen saavutettu data syötetään datatietopohjaan jonka kautta muodostetaan raportti kyseisen palveluntuottajan laadusta. Raportti esitetään ensin yksikön johtajalle ja sen jälkeen yksikön asiakkaille. Palvelun tuottajalla on myös mahdollisuus laittaa raportti omille

www-sivuilleen. He olivat myös luoneet palvelukatalogin joka on luettavissa www.nueva-online.info. Toiminnan rahoittaa osavaltio, joka myös päättää kenelle palvelua suunnataan. Myös näistä ammatillisten erityisoppilaitosten Keva-toiminta voisi koostaa uusia tuotekokonaisuuksia, joita voisimme myös suomessa markkinoida ja myydä eri palveluntuottajille sekä metodia omien palvelujemme arvioinnissa.

VET PROVIDER CONTACT INFORMATION

Name:	alpha nova / Alois Kramer
Address:	Plüddemannstrasse 37, Graz
Phone, e-mail, web page:	www.alphanova.au

DESCRIPTION OF VET PROVISION

Level:	Erilaisia ammattikursseja ja valmentavaa koulutusta
Fields of education:	Asumispalvelut: 3 asuntolaa, joissa ympärivuorokautinen tuki. Lisäksi 10-15 tukiasuntoa. Työ- ja toimintakeskuksia, joissa suojatyöpaikkoja.
Public/private:	Yksityinen, osavaltion rahoittama
Mission:	Tarjota asiakkaille ohjausta ja tukea sekä luoda mahdollisuuksia jatkokouluttautumiseen sekä tuettuun ja itsenäiseen asumiseen.
Vision:	Kaikki ihmiset ovat syntyneet vapaina ja heillä on tasavertainen oikeus arvokkaaseen elämään.
Number of teachers:	
Number of other staff:	300
Number of students:	1000
Percentage of immigrants:	?
Percentage of students with special needs:	100

STUDENTS WITH SPECIAL NEEDS

Need of special education	What special needs students have?
Difficulties in perception, attention and concentration	x
Speech and Language difficulties	x
Disturbances in social interaction and behavior	x
Mild Learning Difficulties	x
Profound and Multiple Learning Difficulties	x
Mental long-term illnesses	x
Physical long-term illnesses	x
Autism spectrum or Asperger syndrome	x
Difficulties in motoric skills	x
Hearing impairment	x
Visual impairment	x
Other	x
No need for special education	

Special need	
Solution to building learning environment for student with this special need.	
Physical and virtual environment	Asiakkaita tuetaan työpaikoilla, asuntoloissa ja tukiasunnoissa.
Social and psychic environment	Yksilöllinen tuki ja ohjaus kaikille. Suunnittelu lähtee työpaikan näkökulmasta sekä työpaikan ja yksilön tarpeista käsin. Asuminen suunnitellaan asiakkaan edellytysten ja tavoitteiden mukaisesti.
Multicultural issues	
Pedagogical accessibility of the solution. Are teachers able to use the solution?	
Kaksi erilaista koulutuslinjaa: vähemmän tukea tarvitseville asiakkaille sekä paljon tukea tarvitseville opiskelijoille. Vähemmän tukea tarvitsevia opiskelijoita on tukemassa yksi työhönvalmentaja 25 asiakasta kohti, enemmän tukea tarvitsevilla 5/työhönvalmentaja.	
What results are reached at the same time when the solution is used?	
<ul style="list-style-type: none"> Students' attendance in education 	

- Students' learning
- Students' transition to workplace after education.

Asiakkaiden ikähaarukka on laaja ja palvelujen piirissä olevat asiakkaat ovat 14-58 vuotiaita. Osa asiakkaista ohjataan palvelun piiriin suoraan peruskoulutusta ja markkinointityötä tehdään peruskoulujen lisäksi sosiaalityön verkostoissa.

Asiakkailla on joko valmiina olemassa työpaikka tai heille hankitaan se koulutuksen alussa. Asiakkaat ovat palkatussa työssä. Koulutusjakso aloitetaan aina työpaikalla työtä tekemällä ja "teoriajaksoilla" käydään välillä henkilökohtaisen suunnitelman mukaan. Työpaikalla tapahtuvan ohjaamisen ja teoriakoulutuksen suhde vuoden aikana on 10 kk työpaikalla tapahtuvaa oppimista ja 2 kk teoriakoulutusta. Muistuttaa suomalaista oppisopimusjärjestelmää.

Asiakkailla on mahdollisuus suorittaa koulutuksen aikana osatutkintoja tai saada todistus suoritetuista opinnoista. Muistuttaa suomalaista työammattikoulutusta: otetaan osia tutkinnoista, joita suoritetaan käytännönläheisesti työpaikalla.

Alpha Novan jatko on epävarma: Styrian / Steirmarkin osavaltiossa ollaan leikkaamassa seuraavassa budjetissa 25 prosenttia sosiaali- ja terveyspalveluiden rahoituksesta.

VET PROVIDER CONTACT INFORMATION

Name:	Lebenshilfe Graz, café Famoos
Address:	Schererstrasse 5, 8052 Graz
Phone, e-mail, web page:	www.lebenshilfe-guv.at

DESCRIPTION OF VET PROVISION

Level:	<p>Lebenshilfe on perheiden perustama kansalaisjärjestö. Se perustettiin 50 vuotta sitten tukemaan perheitä, joilla on erityistä tukea tarvitsevia lapsia. Tuolloin Itävallassa ei ollut mitään tukijärjestelmiä vammaisille, koska II maailmansodassa murhattiin kaikki vammaiset.</p> <p>Nykyisin Lebenshilfessä on 1300 asiakasta, 600 työntekijää ja 170 vapaaehtoista.</p> <p>Lebenshilfe tukee vammaisia asumisessa, työnteossa ja elämässä ylipäätään. Tukea tarjotaan vauvasta vaariin.</p> <p>Lebenshilfellä oli toimipaikkoja 17 eri paikassa ja se on suurin palvelujentuottaja koko maassa.</p>
Fields of education:	<p>Lebenshilfe järjestää erilaisia kursseja nuorille ja aikuisille. Ideana on etenkin kouluttautua työssä, oppisopimuskoulutuksen kaltaisesti. Koulutus ei kuitenkaan ole kansallista tasoa, vaan alueellista.</p> <p>Tutustumiskohteessamme kahvilassa koulutettiin kahvilatyöntekijöitä ja ns. kondiittori-leipureita. Koulutuksen kesto oli hyvin joustava, kunkin omien tarpeiden mukaisesti.</p>
Public/private:	Kansalaisjärjestö, yksityinen
Mission:	Elää, asua ja työskennellä kuten kaikki muutkin!
Vision:	Tavoitteena on inklusio ja sellaisen elämän luominen, jossa vammainen voi päättää asioistaan itse.
Number of teachers:	
Number of other staff:	Kahvilassa 35 henkilöä, joista kahdella pedagoginen tausta. 25:llä työntekijöistä oli erityisen tuen tarve.

Number of students:	
Percentage of immigrants:	?
Percentage of students with special needs:	100

STUDENTS WITH SPECIAL NEEDS

Need of special education	What special needs students have?
Difficulties in perception, attention and concentration	x
Speech and Language difficulties	x
Disturbances in social interaction and behavior	x
Mild Learning Difficulties	x
Profound and Multiple Learning Difficulties	x
Mental long-term illnesses	x
Physical long-term illnesses	x
Autism spectrum or Asperger syndrome	x
Difficulties in motoric skills	x
Hearing impairment	x
Visual impairment	x
Other	x
No need for special education	☐

Special need	
Solution to building learning environment for student with this special need.	
Physical and virtual environment	<p>Kahvila oli normaali kahvila, joka noudatti normaalin liiketoiminnan periaatteita.</p> <p>Kahvilassa opiskelijoita ohjasi muutama kouluttaja ja opiskelijoilta odotettiin melko hyvää paineensietokykyä ja asiakaspalvelutaitoja, koska kahvilan oli toimittava normaalisti ja palvelun pelattava.</p> <p>Kahvilassa työskenneltiin 7päivänä viikossa ja kahdessa vuorossa. Viikot rytmittyivät opiskelijoille siten, että 7 päivän työjakson jälkeen seuraava työviikko oli vähän kevyempi. Työpäivän pituus oli 8h.</p> <p>Leipomossa työskenneltiin klo6-14.</p> <p>Kahvilan lisäksi yläkerrassa oli pesula ja koulutustila, jossa käytiin teoriaosuuksia läpi.</p>

Social and psychic environment	Normaali työpaikka, mutta tukea saatavilla ja opiskelijat tietävät sen. Heitä ei kuitenkaan ohjata ”liikaa”.
Multicultural issues	Yhä enenevässä määrin, tarkkaa lukua ei saatu.
Pedagogical accessibility of the solution. Are teachers able to use the solution?	
Kouluttajat toimivat opiskelijoiden roolimalleina, ikään kuin mestari-kisälli –systeemillä.	
<p>What results are reached at the same time when the solution is used?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Students’ attendance in education • Students’ learning • Students’ transition to workplace after education. 	
<p>Opiskelijat olivat jo tulevassa työpaikassaan, mutta osa heistä on vahvan kahvilakokemuksen jälkeen saaneet työpaikkoja muualtakin ja siirtyneet niihin.</p> <p>Kahvilatoimintaan liittyi myös siivoustyöskentelyryhmä, joka kävi tekemässä tilaustyönä siivouskeikkoja esim. hotelliin.</p> <p>Opiskelijat / kahvilan työntekijät tulivat Lebenshilfen yhteistyöverkoston kautta; lisäksi he kävivät kertomassa toiminnastaan peruskouluille. Siellä oppilaille kerrottiin eri vaihtoehdoista, joita Lebenshilfe/Famoos voi heille tarjota.</p>	

Cafe Famoos

GLOSSARY

Special need = erityisopetuksen tarve

Solution to building learning environment = oppimisympäristö ratkaisu

Physical environment = fyysinen ympäristö

Virtual environment = virtuaalinen ympäristö

Social and psychic environment = sosiaalinen ja psyykinen ympäristö

Multicultural issues = monikulttuurisuus

Pedagogical accessibility of the solution = ratkaisun pedagoginen saavutettavuus

Students' attendance in education = opiskelijoiden osallistuminen koulutukseen

Students' learning = opiskelijoiden oppiminen

Students' transition to workplace after education = opiskelijoiden siirtyminen koulutuksesta työelämään